

L . F R A N K B A U M

Vrăjitorul din Oz

Traducere de

LUCIAN POPA

editura rao

L. FRANK BAUM

The Wonderful Wizard of Oz

© Editura RAO, 2014
pentru versiunea în limba română

Ilustrație copertă și interior
Done Stan

2014

Editura RAO
Str. Bârgăului, nr. 9-11, sector 1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BAUM, FRANK
Vrăjitorul din Oz / L. Frank Baum ; trad.: Lucian
Popa. - București : Editura RAO, 2014
ISBN 978-606-609-697-3

I. Popa, Lucian (trad.)

821.111(73)-3=135.1

CUPRINS

- Introducere / 7
1. Ciclonul / 9
 2. Consiliul năpârstocilor / 15
 3. Cum a salvat-o Dorothy pe Sperietoarea de Ciori / 26
 4. Drumul prin pădure / 36
 5. Salvarea Omului de Tinichea / 43
 6. Leul cel Laș / 54
 7. Călătoria către Marele Oz / 61
 8. Câmpul ucigător de maci / 71
 9. Regina Șoarecilor de câmp / 81
 10. Paznicul porților / 89
 11. Orașul de Smarald al lui Oz / 98
 12. Pe urmele Vrăjitoarei Rele / 116
 13. Eliberarea / 134
 14. Maimuțele Înaripate / 140
 15. Descoperirea lui Oz cel Teribil / 150
 16. Magia Marelui Șarlatan / 164

17. Cum a fost lansat balonul / 169
- Res 18. Drumul spre Miazăzi / 175
19. Atacați de Arborii Războinici / 182
20. Grațiosul Ținut de Porțelan / 188
21. Leul ajunge regele animalelor / 196
22. Ținutul quadlingilor / 201
23. Glinda, Vrăjitoarea cea Bună, îi
îndeplinește dorința lui Dorothy / 207
24. Din nou acasă / 214

Introducere

Folclorul, legendele, miturile și basmele cu zâne ne-au fermecat copilăria de-a lungul timpului, căci orice adolescent sănătos simte o atracție instinctivă față de poveștile fantastice, miraculoase și rupte cu totul de realitate. Zânele înaripate închipuie de frații Grimm și Andersen au bucurat mai mult sufletele copiilor decât orice alt produs al minților umane.

Cu toate astea, basmele de odinioară, savurate de generații întregi, pot fi clasificate în prezent ca „depășite” în bibliotecile copiilor; a venit sorocul unei serii noi de „povești fantastice”, în care personaje stereotipale precum duhurile, piticii sau zânele, laolaltă cu acele întâmplări oribile și sângeroase ticluite de autori, pentru a garnisi fiecare poveste cu o morală teribilă, nu-și mai găsesc locul. Educația modernă include moralitatea; drept urmare, copilul zilelor noastre caută doar amuzament în basmele care i-au fost dedicate și renunță bucuros la toate întâmplările mai puțin plăcute.

Povestea *Vrăjitorul din Oz* a fost scrisă ținând seama de acest lucru, unicul ei scop fiind acela de

a fi pe placul copiilor din zilele noastre. Țintește să fie un basm modernizat, din care nu lipsesc lucrurile uimitoare și bucuria, dar din care sunt izgonite necazurile și coșmarurile.

L. Frank Baum
Chicago, aprilie, 1900

1 Ciclonul

Dorothy trăia în mijlocul vastelor prerii din Kansas, alături de unchiul Henry, care se îndeletnicea cu agricultura, și alături de mătușa Em, soția acestuia. Casa lor era mică, deoarece lemnele pentru ridicarea ei fuseseră aduse cu căruța cale de mulți kilometri. Casa avea patru pereți, o podea și un tavan, toate acestea dând naștere unei camere; iar aceasta conținea o sobă mâncată de rugină, un bufet pentru veselă, o masă, trei sau patru scaune și paturile. Unchiul Henry și mătușa Em aveau unul mare, într-un colț, iar micul pat al lui Dorothy se găsea într-un alt colț. Casa nu avea nici urmă de pod ori de pivniță... cu excepția unei găuri mici, săpate în pământ și numite pivniță pentru ciclon, în care familia se putea refugia în cazul în care se stârnea unul dintre acele vârtejuri grozave, îndeajuns de puternic încât să facă arșice orice clădire în calea sa. Acolo se ajungea printr-o trapă amplasată în mijlocul podelei, sub care o scară cobora într-o gaură mică și întunecoasă.

Atunci când Dorothy stătea în prag și se uita roată în jur, tot ceea ce putea vedea era întinderea mohorâtă, aproape de necuprins, a preriei, indiferent de direcția în care și-ar fi aruncat privirea. Niciun copac și nicio casă nu tulbura întinderea ca-n palmă a acestor meleaguri, care își dădeau întâlnire cu cerul hăt departe, în toate cele patru zări. Soarele pârjolise ogorul arat, transformându-l într-o întindere cenușie, vârstată de mici crăpături. Chiar și iarba pâlise la culoare, căci soarele pârlise firele lungi până când acestea prinseseră aceeași culoare ternă care domnea peste tot. Odinioară, casa fusese zugrăvită, dar soarele coșcovise vopseaua și ploile o spălaseră, astfel încât acum ea avea o culoare la fel de ștersă și de cenușie ca tot ceea ce o înconjură.

Mătușa Em era o soție tânără și drăguță, când venise să locuiască pe aceste meleaguri. Soarele și vântul îi veniseră și ei de hac. Îi furaseră strălucirea privirii, ochii ajungându-i de același gri șters; îi furaseră roșeața obrazilor și a buzelor, stingând-o în cenușul omniprezent. Era sfrijită, numai piele și os, iar acum nu mai zâmbea defel. Când Dorothy, care era orfană, a venit pentru prima oară să locuiască aici, mătușa Em fusese atât de uluită de râsul copilei, încât țipase și își dusesse mâna la inimă, de fiecare dată când glasul voios al lui Dorothy îi ajungea la urechi; încă se mai uita uluită la fetiță, mirându-se ce putea găsi aceasta de râs.

Nici unchiul Henry nu râdea vreodată. Trudea din răspunderi din zori și până-n noapte și habar n-avea ce însemna bucuria. Era taciturn, cenușiu din cap până-n picioare, de la barba cea lungă până la cizmele butucănoase, având un aer încruntat și solemn.

Toto era acela care o făcea pe Dorothy să râdă, salvând-o de la a deveni și ea o pătatică la fel de cenușie precum tot ce o înconjură. Toto nu era gri; era un cățel mic și negru, cu o blană lungă și mățasoasă și cu niște ochi mici și negri, care sclipeau voios deasupra boticului său haios. Toto se juca toată ziua, iar Dorothy îi cânta în strună și îl iubea nespus.

Însă astăzi nu se hârjoneau. Unchiul Henry stătea în pragul ușii și se uita îngrijorat la cerul care era și mai cenușiu decât de obicei. Dorothy stătea chiar în prag, ținându-l pe Toto în brațe, cu privirile îndreptate tot spre cer. Mătușa Em spăla vasele.

De departe, dinspre miazănoapte, răzbătea vaietul prelung al vântului, iar unchiul Henry și Dorothy puteau vedea cum iarba înaltă se pleca în valuri, dinaintea furtunii care se apropia. Acum se auzea un șuiert ascuțit prin aer, dinspre miazăzi, iar când se uitară într-acolo văzură cum iarba se vâlurea și din direcția cu pricina.

Unchiul Henry se ridică brusc.

– Vine ciclonul, Em, strigă el către soția sa. Mă duc să mă ocup de animale.

Apoi o rupse la fugă spre staulul în care țineau caii și vacile. Mătușa Em lăasă baltă treaba și veni la ușă. Dintr-o singură privire, înțelese cât de aproape era primejdia care îi păștea.

– Iute, Dorothy! strigă ea. Aleargă spre pivniță!

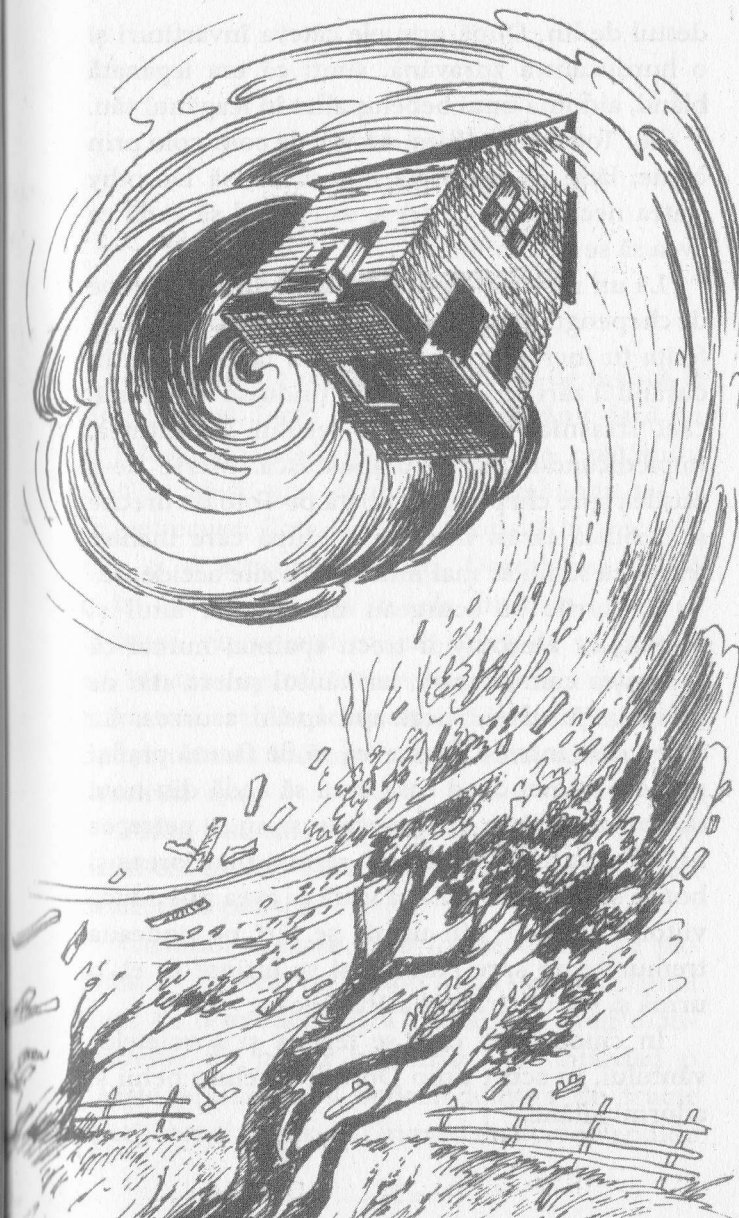
Toto făcu țuști din brațele lui Dorothy și se tupilă sub pat, iar fata încercă să pună mâna pe el. Mătușa Em, îngrozită, deschise cu o smucitură chepengul din podea și coborî treptele care duceau în gaura mică și întunecoasă. În cele din urmă, Dorothy îl înșfăcă pe Toto și o apucă pe urmele mătușii sale. Când străbătuse jumătate din drum, vântul scoase un țipăt ascutit, iar casa se zdruncină atât de aprig, încât fata se dezechilibra, prăvălindu-se dintr-odată pe podea.

După aceea se petrecu un lucru straniu.

Casa se roti de câteva ori, după care se ridică încetisor în văzduh. Dorothy se simțea ca și cum ar fi urcat într-un balon.

Vânturile care suflau dinspre miazănoapte și dinspre miazăzi se întâlniră tocmai în locul pe care era construită casa, exact acolo luând naștere ochiul ciclonului. Îndeobște, în ochiul ciclonului aerul este liniștit, dar forța cu care vântul bătea din toate părțile spre casă o săltă pe aceasta în aer, tot mai sus, până când ajunse chiar în vârful ciclonului; acolo și rămase, purtată fiind la mulți kilometri distanță, la fel de lesne ca și cum ar fi fost vorba de un fulg.

Era întuneric beznă, iar vântul vuia teribil în jurul ei, dar Dorothy își dădu seama că pluteau

destul de lin. După primele câteva învățături și o hurducătură zdravănă, simți că era legănată blând, aidoma unui bebeluș aflat în leagănul său.

Lui Toto nu-i plăcea. Alerga de colo-colo prin odaie, lătrând din toate puterile; însă Dorothy stătea neclintită pe podea, așteptând să vadă ce avea să se mai întâmple.

La un moment dat, Toto ajunse prea aproape de chepengul căscat, prăvălindu-se prin el; inițial, fetița fu încredințată că a rămas fără el. Dar în curând îi zări una din urechi ițindu-se din gaură, căci strașnica presiune a aerului îl susținea, împiedicându-l să se prăbușească. Merse de-a bușilea spre chepeng, îl înhăță pe Toto de ureche și îl ridică iarăși în cameră, după care închise trapa, ca să nu se mai întâmple și alte accidente.

Ceasurile se scurgeau unul după altul și treptat lui Dorothy îi trecu spaima; numai că se simțea cam singură, iar vântul șuiera atât de aprig în jurul ei, încât aproape o asurzea. La început se întreba dacă avea să fie făcută praf și pulbere atunci când casa avea să cadă din nou; dar pe măsură ce orele treceau și nu se petrecea nimic groaznic, renunță să se mai îngrijoreze și hotărî să aștepte calmă să vadă ce avea să-i aducă viitorul. În cele din urmă, se târî pe podeaua tremurătoare spre patul ei și se întinse în el, o urmă și se cuibări și el alături de ea.

În ciuda casei care se legăna și a vaietelor vântului, în scurt timp Dorothy închise ochii și adormi adânc.

2

Consiliul năpârstocilor

Fu trezită de o hurducătură atât de bruscă și de zdravănă, încât Dorothy s-ar fi rănit dacă nu ar fi fost cuibărită în patul moale. Așa, zgâlțâitura o făcu să-și țină respirația, întrebându-se ce se petrecuse; Toto își lipise boticul lui rece pe fața ei și scheună lugubru. Dorothy se ridică și își dădu seama că, în cele din urmă, casa se liniștise, nu se mai mișca; bezna se risipise și ea, iar razele strălucitoare ale soarelui inundau fereastra, scaldând întreaga cameră. Țâșni din pat și, urmată îndeaproape de Toto, se repezi să deschidă ușa.

Fetița lăsă să-i scape un strigăt uluit și făcu ochii cât cepele, văzând peisajul de basm care-i dezmiarda privirea.

Ciclonul așezase casa foarte blând pe pământ – pentru un ciclon – în mijlocul unui ținut de o extraordinară frumusețe. Erau o sumedenie de poteci minunate care brăzdau o pajiște presărată cu copaci doldora de fructe apetisante și zemoase. Grupuri de flori splendide

creșteau în tot locul și păsări cu pene minunate, nemaivăzute zburau în copaci și tufișuri. Ceva mai departe susura un mic pârau, alergând zglobiu printre malurile înierbate, producându-i încântare fetei care locuise atât de multă vreme printre câmpuri uscate și cenușii.

Pe când admira uluită această stranie și minunată priveliște, ea observă îndreptându-se spre ea cele mai ciudate ființe pe care le văzuse vreodată. Nu erau la fel de mari precum oamenii cu care era obișnuită; dar nici extrem de mici. La drept vorbind, aveau aceeași înălțime ca și Dorothy, care era destul de înaltă ținând seama de vârsta ei, cu toate că lăsau impresia că erau mult mai în vârstă.

Grupul era alcătuit din trei bărbați și o femeie, cu toții înveșmântați în straie ciudate. Purtau niște pălării rotunde și foarte înalte, garnisite cu clopoței prinși de boruri, care scoteau un clinchet cristalin la fiecare pas. Pălăriile bărbaților erau albastre; micuța femeie purta o pălărie albă și o rochie de aceeași culoare, care îi atârna în falduri de pe umeri. Era decorată cu stelute care străluceau asemenea diamantelor în bătaia soarelui. Straiele bărbaților erau de culoare albastră, în aceeași nuanță ca și pălăriile, și erau încălțați cu ghete strașnic lustruite, cu marginile răsfrânte de un albastru-închis. Aceștia, socoti Dorothy, erau cam de-o seamă cu unchiul Henry, căci doi dintre ei aveau barbă. Dar micuța femeie

era, mai presus de orice îndoială, mult mai bătrână.

Atunci când omuleții se apropiară de casă și de Dorothy care stătea în prag, se opriră și se apucară să șoptească între ei, ca și cum s-ar fi temut să mai facă vreun pas mai departe. Dar bătrânica păși spre Dorothy și făcu o plecăciune adâncă.

– Sunteți bine-venită, prea-nobilă vrăjitoare, pe meleagurile năpărstocilor, rosti ea cu voce dulce. Vă suntem recunoscători că i-ați venit de hac Vrăjitoarei Rele de la Răsărit și că ne-ați eliberat poporul din robie.

Dorothy îi ascultă uimită discursul. Ce voia să spună micuța femeie atunci când o numea vrăjitoare și susținea că îi venise de hac Vrăjitoarei Rele de la Răsărit? Dorothy era o fetiță nevinovată, care nu ar fi făcut rău nici măcar unei muște și care fusese purtată de un ciclon la mulți kilometri depărtare de casă; și nu făcuse nimănui de petrecanie în viața ei.

Dar era cât se poate de limpede că femeia micuța aștepta un răspuns din partea ei.

– Sunteți foarte amabilă, vorbi Dorothy șovăind, dar trebuie să fie o greșeală la mijloc. Nu i-am venit nimănui de hac.

– Casa ta a făcut-o, în orice caz, răspunse micuța femeie, voioasă. Și e același lucru. Vezi? continuă ea, arătând spre colțul casei. Acolo sunt

picioarele ei, ițindu-se de sub acest maldăr de lemne.

Dorothy se uită și scoase un strigăt de spaimă. Într-adevăr, acolo, chiar sub colțul mării grinzi pe care se sprijinea casa, se zăreau două picioare, încălțate cu pantofi de argint cu vârful ascuțit.

– Oh, Doamne! Oh, Dumnezeuule mare! izbucni Dorothy, frângându-și deznădăjduită mâinile. Casa trebuie să se fi prăvălit peste ea. Ce putem face?

– Acum nu mai putem face absolut nimic, răspunse femeiușca, stăpână pe sine.

– Dar cine era? întrebă Dorothy.

– Era Vrăjitoarea cea Rea de la Răsărit, după cum am spus, răspunse femeiușca. Ea îi ținea pe toți năpârstocii în robie, de mulți ani, făcându-i să trudească pentru ea zi și noapte. Acum, că au fost eliberați, îți poartă recunoștință pentru acest serviciu.

– Cine sunt năpârstocii? întrebă Dorothy.

– E neamul care trăiește pe aceste meleaguri de la Răsărit, unde domnea Vrăjitoarea cea Rea din Răsărit.

– Tu ești o năpârstoacă? întrebă Dorothy.

– Nu, dar sunt prietenă cu ei, cu toate că locuiesc în Ținutul de la Miazănoapte. Când au văzut că Vrăjitoarea cea Rea de la Răsărit și-a dat duhul, năpârstocii mi-au trimis un sol iute de picior, iar eu am venit de îndată. Eu sunt Vrăjitoarea de la Miazănoapte.

– Oh, Dumnezeuule! exclamă Dorothy. Ești o vrăjitoare adevărată?

– Da, chiar așa, răspunse femeiușca. Dar eu sunt o vrăjitoare bună, așa că oamenii mă iubesc. Nu sunt la fel de puternică precum Vrăjitoarea cea Rea care stăpâna aceste meleaguri, căci atunci i-aș fi slobozit eu însămi din robie pe locuitorii ei.

– Dar eu aveam impresia că toate vrăjitoarele sunt rele, rosti fetița, pe jumătate înspăimântată de faptul că se găsea față în față cu o vrăjitoare în carne și oase.

– O, nu, asta e o mare greșeală. Erau numai patru vrăjitoare pe tărâmul lui Oz și două dintre ele, cele care locuiesc la Miazănoapte și la Miazăzi, sunt vrăjitoare bune. Știu asta pentru că eu sunt una dintre ele și e imposibil să mă înșel. Cele care viețuiesc la Răsărit și la Apus sunt, într-adevăr, vrăjitoare rele; dar acum, că i-ai făcut de petrecanie uneia din ele, a mai rămas doar o vrăjitoare rea pe întreg tărâmul lui Oz – cea care locuiește pe meleagurile de apus.

– Dar, rosti Dorothy, după ce chibzui preț de o clipă, mătușa Em mi-a spus că vrăjitoarele s-au stins demult.

– Cine este mătușa Em? întrebă bătrânica.

– Este mătușa mea, care trăiește în Kansas, locul din care vine eu.